

De opstanding van Jezus

R. Brinkman © Bijbel Aktueel, 2006.
<http://www.bijbelaktueel.nl>

In de sectie "religie" van Time Magazine, 7 Mei 1979, stond een opmerkelijk zonet curieus artikel. Een orthodoxe rabbi had een boek geschreven waarin hij claimde de de **opstanding van Jezus Christus een historisch betrouwbare gebeurtenis** was.

De rabbi, Dr. Pinchas Lapide, werd hierdoor géén volgeling van Jezus maar moest toegeven dat het bewijs voor de opstanding **overweldigend en feitelijk** was. In dit artikel, dat grotendeels een vrije vertaling is van een ander artikel, wordt kort een samenvatting gegeven van Lapide's boek: "The Resurrection of Jesus: A Jewish Perspective".

De opstanding: een Joodse Doctrine

In de Romeinse wereld van de eerste eeuw, waren er diverse opvattingen over het leven na de dood. De heidense religies spraken van een schimmenwereld, lichaamsloos bestaan in de Hades. Alleen de Joden spraken van een letterlijke, lichamelijke, opstanding uit de dood waarbij de gelovigen zouden voortleven met een lichaam en geest in het Koninkrijk van God.

Volgens Lapide is dit het éérste bewijs voor de waarheid van de opstanding van Jezus. Dat in die tijd de Joden geloofden in de opstanding als een lichamelijk gebeuren blijkt uit de Bijbel en vroege Joodse, historische, bronnen. Daniël 12:2 zegt: "Velen van hen die slapen in de aarde, in het stof, zullen ontwaken, sommigen om eeuwig te leven, anderen om voor eeuwig te worden veracht en verafschuwd". Ook de Joodse Talmud onderschrijft deze gedachte. In Sanh. 10:1 lezen we hierover, onder andere.

Ds. Gary W. Jensen schrijft dan ook over de opstanding het volgende: "Het meest krachtige teken dat Jezus is wie Hij claimde te zijn is zijn opstanding uit de dood. De volgende vraag heeft grote implicaties: is het werkelijk zo gebeurt? Is het verhaal van de opstanding van Jezus de grote uitzondering op het, normaliter, droevige einde van het menselijk leven? Tegenwoordig zijn er veel mensen die de opstanding als één van de meest on-betwijfelde gebeurtenissen in de geschiedenis beschouwen"

Náást het feit dat Jezus' historische bestaan dus niet in twijfel kan worden getrokken, is er onder veel wetenschappers ook nauwelijks twijfel aan zijn opstanding uit de dood. Opvallend genoeg is er echter onder liberale (vrijzinnige) Christenen wél veel twijfel aan 'het opstandingsverhaal'. Zij zijn van mening dat het een mythe is, maar dat we er "veel van kunnen leren". Ik wil mij hier echter aan de feiten houden!

Jezus volgelingen

Géén van de volgelingen van de Here Jezus, en ook de vrouwen die naar het graf gingen om Hem te balsemen, geloofden echter dat Hij zou opstaan uit de dood! Het lijkt alsof dit een argument tégen de opstandingsgedachte zou zijn, maar de praktijk is anders. Als de discipelen namelijk wél geloofd zouden hebben in Zijn opstanding, op voorhand, zouden

zij de Evangeliën vanuit die gedachtegang ook op schrift hebben gesteld. Lapide's constatering is dat daarom **juist het ongelooft** van de discipelen een argument vóór de waarheid van het verhaal is. De eerlijkheid hierover kan niet bijdragen aan de idee van een fictieve opstanding, aldus Lapide.

Dit opmerkelijke feit werpt eveneens licht op de krachtige uitwerking die de opstanding had op de eerste gelovigen! Volgens Lapide transformeerden ze van "bange volgelingen met weinig zelfvertrouwen" naar "dappere mensen die vol vertrouwen het Evangelie van Christus Jezus uitdroegen".

De honderden die Jezus volgden tijdens zijn leven verlieten hem nagenoeg allemaal toen Hij gevangen werd genomen en gedood. Toen Jezus stierf, leek het of er wederom een valse Messias was ontmaskert. De discipelen immers verwachtten dat Hij de macht van Rome zou onttronen, ook al had hij getracht hen duidelijk te maken dat dat niet zou gaan gebeuren. Toen Hij stierf, aldus Lapide, verlieten ze Hem allemaal. Want, zo zegt hij: zelfs Petrus, Johannes en Jakobus pakten hun dagelijkse bezigheden weer op door te gaan vissen...

Ook de vrouwen die naar het graf gingen verwachtten niet dat zij een leeg graf zouden aantreffen. Zij gingen om Hem te balsemen en hieruit alleen al blijkt dat zij zéker niet verwachtten dat de Here kort in het graf zou zijn; integendeel!

"Maar op de eerste dag van de week gingen ze bij het ochtendgloren naar het graf met de geurige olie die ze bereid hadden. Bij het graf aangekomen, zagen ze echter dat de steen voor het graf was weggerold, en toen ze naar binnen gingen, vonden ze het lichaam van de Heer Jezus niet. Hierdoor raakten ze helemaal van streek. [...] Ze vertelden de apostelen wat er was gebeurd, maar die vonden het maar kletspraat en geloofden hen niet" (Lukas 24)

De discipelen "**vonden het maar kletspraat**"! De enige gunstige uitzondering was Petrus, maar ook hij wist niet wat er van te denken: "*Petrus echter stond op en rende naar het graf. Hij bukte zich om te kijken, maar zag alleen de linnen doeken liggen. Daarop ging hij terug, vol verwondering over wat er gebeurd was*". (Lukas 24)

Extreme eerlijkheid

Uit de Evangeliën blijkt een extreme eerlijkheid, zoals ook eerder opgemerkt. Als de Evangeliën fictie zouden zijn geweest zouden zij, wanneer het doel was geweest de mensen te laten geloven dat Jezus was opgestaan uit de dood, totaal anders zijn geschreven. Immers, zou anders ..

1. de 'held van het verhaal' hebben geroepen aan het kruis "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten";
2. de schrijver van het verhaal zijn mede-discipelen als een stelletje zwakke, bange, ongelovige en traag van begrip zijnde mensen neergezet hebben?
3. Vrouwen als de eerste en daarmee belangrijkste getuigen van de opstanding hebben opgevoerd? Wetende dat het getuigenis van een vrouw, in die tijd, niet serieus werd genomen – ook niet door de Joodse gerechtshoven!?
4. De schrijver er voor hebben gekozen de vrouwen naar het graf te hebben laten gaan om de held van het verhaal te balsemen terwijl het de bedoeling was een verhaal neer te zetten van een 'glorieuze overwinning van de dood'?
5. De belangrijkste persoon, na Jezus, in het verhaal –Petrus- neergezet zijn als iemand die uit angst tot drie keer toe zijn held verried?
6. Jezus, in zijn tijd na de opstanding, niet veel liever aan grote mensenmassa's zijn verschenen in plaats van aan "een hand vol volgelingen".

De Evangeliën lijken daarom te eerlijk om als fictie bestempeld te kunnen worden.

De verandering van de discipelen

Het sterkste punt uit het werk van Lapide is wel dat hij opmerkt dat de discipelen, na de opstanding van Jezus, totaal veranderd werden. Geen Christelijke schrijver schijnt het op te vallen maar wel deze joodse rabbi, Lapide. Hij schrijft:

“Deze bange groep van apostelen - op het moment dat ze op het punt stonden alles wat ze tot dat moment hadden meegemaakt weg te doen en wanhopig terug te vluchten naar Galilea; deze boeren, herders en vissers die hun meester verraden en ontkend hadden en zo jammerlijk gefaald hadden – veranderden van het ene op het andere moment in een missionaire groep mensen, overtuigd van Redding en in staat deze boodschap na Pasen opeens succesvol over te brengen. Geen visioen of hallucinatie is voldoende grondslag om zo’n revolutionaire transformatie te bewerkstelligen”

Meer bewijzen

Maar er zijn meer bewijzen voor de opstanding:

- Meer dan vijfhonderd (!) mensen hebben Jezus in de veertig dagen die lagen tussen zijn opstanding en hemelvaart gezien;
- Het lege graf is door diverse getuigen gezien. We noemden al de vrouwen maar ook Petrus en Johannes hadden het lege graf gezien. Dat terwijl zij niet in staat waren zelf het graf leeg te halen (het was bewaakt en er lag een zeer zware steen voor);
- De eerste Christenen gingen op de dag van de opstanding, de zondag, samenkomen. Het werd de centrale dag –vanwege deze opstanding- in het (vroege) Christelijke geloof;
- De Apostelen stierven, voorzover bekend, allemaal de marteldood. Ben je als mens bereid voor een mythe, een fantasie-verhaal, te sterven? En dan ook nog eens alle apostelen? Zouden niet op zijn minst een aantal van hen –wanneer het een mythe of leugen was- Christus’ opstanding niet alsnog loochenen en de waarheid hebben opgebiecht?
- De Joods-Christelijke gelovigen, in Jeruzalem, werden vanwege hun geloof vervolgd en gedood.
- Na de opstanding van Christus stonden er, volgens de Bijbel, nog andere mensen op uit de dood. Vergelijk Mt. 27:51-53. Het is dan ook niet verwonderlijk dat, toen Petrus op de eerste pinksterdag uitlegde wat dit allemaal te betekenen had, er op één dag drieduizend Joden tot geloof kwamen en later de gemeente snel groeide tot meer dan tienduizend gelovigen. Zij hadden deze dingen gezien, gehoord en meegemaakt!

Lapide’s conclusie

Opvallend. Lapide gelooft dat Jezus opstond uit de dood maar hij geloofd niet dat Jezus de Messias is. In zijn visie was Jezus een “buitengewoon rechtvaardige rabbi”. De rabbi’s uit Jeruzalem en Juda, het “establishment”, vonden Jezus maar een minderwaardig figuur ondanks het feit dat hij grote groepen van mensen aantrok. Het was de algemene gedachte dat er uit Galilea weinig goeds kwam. “‘Uit Nazaret?’ zei Natanaël. ‘Kan daar iets goeds vandaan komen?’ ‘Ga zelf maar kijken,’ zei Filippus.” (Jh. 1:46). De religieuze leiders maakten daarom een gemene zaak met de Romeinen en zorgden er voor dat Jezus geen bedreiging meer voor ze was door Hem te laten doden.

Lapide is daarom van mening dat God er voor zorgde dat Jezus opstond uit de dood, niet omdat Hij de Messias was maar **uit genade**. Omdat, volgens Lapide’s opvatting, God dit onrecht niet verdroeg ten opzichte van een zo trouwe volgeling (Jezus) en God daarom Hem opwekte uit de doden. God zou, aldus Lapide, tevens hebben voorzien dat het effect van de opstanding zou zijn dat de volgelingen van Jezus de heidenen tot geloof zouden brengen en zouden trekken tot deze Ene, ware, God en er voor zouden zorgen dat de heidenen getrokken zouden worden tot de hebreeuwse Schriften. Lapide meent vervolgens dat de discipelen de boodschap van de opstanding verkeerd begrepen hebben en dat vervolgens als gevolg hiervan de Christelijke dwaling is ontstaan.

Een andere conclusie

Is Lapide's conclusie logisch? Feit is dat Jezus werd gekruisigd omdat Hij werd gezien als een "valse Messias". Lapide laat dit buiten beschouwing, zoals zoveel Bijbel-geleerden die slechts die gedeelten uit de Schriften nemen die hun eigen verhaal ondersteunen. Hij gaat voorbij aan de **Messiaanse claims en uitspraken** die de Here Jezus zélf doet. Een goede wetenschapper mag op die manier niet omgaan met historische gegevens!

Op veel plaatsen vinden we de claims van de Here Jezus terug. Hij werd daarom ook gekruisigd als een 'blasfemist', een Godslasteraar, omdat Hij claimde de Messias te zijn.

*De hogepriester zei: 'Ik bezweer u bij de levende God, zeg ons **of u de Messias bent, de Zoon van God.**' Jezus antwoordde: 'U zegt het. Maar ik zeg tegen u allen hier: vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en hem zien komen op de wolken van de hemel.' Hierop scheurde de hogepriester zijn kleren en hij riep uit: '**Hij heeft God gelasterd!** Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? Nu hebt u met eigen oren gehoord hoe hij God lastert. (Mt. 26:63-65).*

Het is duidelijk dat de hogepriester héél goed wist dat er een dag zou komen dat de Messias zou verschijnen en dat dit de Zoon van God zou zijn. En toen Jezus dan de vraag bevestigde riep hij uit "Hij heeft God gelasterd". Dát was dan dé reden voor de kruisiging. Het feit dat de Here **claimde de Messias te zijn**.

Lapide ontkent niet dat Jezus de dood overwon. Maar hij geeft er een hele vreemde draai aan om te verklaren waaróm Jezus opstond uit de dood. Hij had het antwoord kunnen vinden bij die andere Schriftgeleerde, Paulus:

*Paulus, dienaar van Christus Jezus, geroepen tot apostel en uitgekozen om het evangelie van God te verkondigen, dat al bij monde van zijn profeten in de heilige geschriften is beloofd: het evangelie over zijn Zoon, een mens voortgekomen uit het nageslacht van David, **aangewezen als Zoon van God** en door de heilige Geest bekleed met macht **toen hij, Jezus Christus, onze Heer, opstond uit de dood.** (Rom 1:1-4).*

Jezus cláimde niet alleen de Messias te zijn, Hij bewéés het! Lapide, en veel andere, eerlijke, wetenschappers en onderzoekers kunnen onder dit historische feit niet uit. De gééstelijke consequentie accepteren willen ze echter niet (altijd).

Wat doet u, jij, met deze **feiten**? Jezus is, **bewezen**, de Zoon van God: de Messias. Hij en Hij alléén kan daarom u, jou, redden.

"Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe. Want God heeft zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld veroordele, maar opdat de wereld door Hem behouden worde. Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld; wie niet gelooft, is reeds veroordeeld, omdat hij niet heeft geloofd in de naam van de eniggeboren Zoon van God." (Johannes 3:16-18)

Bronnen/meer informatie

- "A Jewish perspective on the resurrection of Jesus", <http://www.lightofmessiah.org/pages/perspective.htm>
- The resurrection of Jesus Christ: Fact or Fable? <http://www.religioustolerance.org/resurrec.htm>
- "Heeft Jezus echt bestaan?" http://www.internetbijbelcursus.nl/starters_intro-03.html